

ÅRSMELDING 2021

FRA STYRET I VILLREINRÅDET I NORGE

1. VILLREINRÅDET I NORGE

Villreinrådet i Norge er en frivillig sammenslutning av villreinutvalg og villreinnemnder. Alle villreinområdene har anledning til å være medlemmer. På landsmøtet som arrangeres annethvert år er nemnder og utvalg som utgjør Villreinrådet samlet. Oppgavene til Villreinrådet utføres av styret, redaksjonsrådet for Villreinen og engasjert redaktør, kasserer og sekretær.

Villreinrådets visjon er «Villrein i Norge til neste istid».

Villreinrådet har følgende mål:

1. Arbeide aktivt for å ivareta levedyktige og livskraftige villreinstammer slik at de har tilstrekkelig areal gjennom hele året.
2. Ta vare på villreinen og de verdiene de representerer i form av opplevinger og høsting.
3. Overføre erfaring og kunnskap til- og mellom villreinområder.
4. Fronte felles utfordringer overfor sentrale myndigheter.
5. Forberede oss på å håndtere ukjente, akutte og mer snikende utfordringer for villrein i fremtiden.

For å forsøke å nå disse målene, skal styret ha fokus på disse kjerneaktivitetene:

1. Videreføre satsingen på årboka Villreinen i tilnærmet samme omfang og oppbygning som tidligere, men supplert med en parallell heldigital utgave og med mulighet for kjøp på nett.
2. Fortsette samarbeidet med Villreinsentrene om nettsiden villrein.no og å drifte årbokas og Villreinrådets nettsider.
3. Sørge for at kunnskap om villrein, villreinområdene og menneskelig påvirkning på villrein tilgjengeliggjøres og formidles.
4. Legge til rette for å skape en møtearena mellom villreinområdenes nemnder og utvalg, forskning og øvrig offentlig forvaltning.
5. Gjøre styret i Villreinrådet kjent for områdene, det skal være lav terskel for å spille inn konkrete saker – og de som tar kontakt skal få en tilbakemelding.
6. Orienterere villreinområdenes nemnder og utvalg om styrets møter og andre aktiviteter, samt å være tilgjengelig for områdene etter behov.
7. Engasjement i enkeltsaker/-prosjekter som, ut fra en totalvurdering, kan ha nytteverdi for forvaltningen av villrein, eller for langsiktig ivaretaking av villrein, samt for fjellområder som er – eller kan være naturlige for villrein.
8. Villreinrådet må arbeide for å knytte allianser til andre egnede organisasjoner. Eksempler her kan være innenfor temaer rundt revidering av konsesjoner, vindkraft, veier mv.

2. TILLITSVALGTE OG ENGASJERT PERSONELL

Det var 13. oktober 2021 landsmøte, og det ble valgt nytt styre.

Styremedlemmer frem til møtet:

Endre Lægreid, Villreinnemnda for Hardangervidda (leder)
Kristian Eiken Olsen, Setesdal Vesthei Villreinutvalg
Randi Rust, Villreinnemnda for Reinheimen – Breheimen
Lars Nesse, Nordfjella Villreinutvalg
Olav Søderberg, Villreinnemnda for Snøhetta

Styremedlemmer etter landsmøtet:

Endre Lægreid, Villreinnemnda for Hardangervidda (leder)
Kristian Eiken Olsen, Setesdal Vesthei Villreinutvalg
Randi Rust, Villreinnemnda for Reinheimen – Breheimen
Olav Søderberg, Villreinnemnda for Snøhetta
Gunvor Sunde, Villreinnemnda for Sogn og Fjordane

Varamedlemmer i prioritert rekkefølge;

1. Espen Dyrud, Brattefjell - Vindeggen Villreinutvalg
2. Jann Erik Dalum Snøhetta Villreinutvalg
3. Jørund Båstad, Rondane – Sølnekletten Villreinutvalg

Hele styret inngår i redaksjonsrådet, som er etablert for årboka Villreinen og for øvrige formidlingsoppgaver. Styret har knyttet til seg følgende personer:

Kjetil Bevanger, deltar i redaksjonsrådet som ekstern ressursperson.
Tor Punsvik, deltar i redaksjonsrådet som ekstern ressursperson.
Anders Mossing, deltar i redaksjonsrådet som representant for Norsk Villreinsenter.
Jan Erik Nygård er ansvarlig for salg av annonser.
Fred Ivar Aasand er engasjert som redaktør for Villreinen samt øvrige formidlingsoppdrag som temahefte mv.

Jan Hageland var engasjert som kasserer for Villreinerådet frem til han døde i november 2021. Fra januar 2022 har Brumunddal regnskap overtatt økonomiarbeidet til Villreinerådet. Christian Hillmann er sekretær.

3. MØTER

Styrets arbeidsform.

Kontakten mellom styremedlemmene skjer via e-post, telefon og digitale og fysiske møter. I 2021 var det fire møter hvorav ett var et rent styremøte og tre møter var kombinerte styre- og redaksjonsrådsmøter. Dette kom i tillegg til landsmøtet og fagdagen som ble arrangert den 13.-14. oktober på Geilo.

Møtene ble holdt digitalt med unntak av landsmøtet/fagdagen. Erfaring er at det da er lettere med mer hyppige møter som krever mindre tid til reising mv. og som koster vesentlig mindre. Men store og komplekse saker vil ofte være utfordrende å håndtere godt i et avgrenset digitalt møte. Styret mister en arena for god utveksling av kunnskap og ideer og som gjerne skjer utenom selve møtene. Fra og med 2022 har det vært en kombinasjon av relativt korte digitale styre-/redaksjonsrådsmøter og lengre møter på hotell og med fysisk oppmøte. Man bør kanskje forsøke å ha minst ett-to fysiske møter hvert år i tillegg til landsmøte og fagdager.

I 2021 ble det i tillegg til årboka Villreinen utarbeidet et eget temahefte som samlet kunnskap og artikler om ferdsel og forstyrrelser.

Styret har fortsatt engasjert seg tungt i saker som CWD håndtering og kvalitetsnormarbeidet. I tillegg sitter styreleder Endre Lægreid både i reetableringsgruppa for Nordfjella og i styret for Norsk Villreinsenter.

Behovet for styremøter vurderes fortløpende i forhold til aktivitet og økonomi.

Styremøter og redaksjonsrådsmøter

I 2021 var det fire møter hvorav ett var et rent styremøte og tre møter var kombinerte styre- og redaksjonsrådsmøter. Sakslistene til møtene står under, mens referat fra møtene er vedlagt.

Redaksjonsrådsmøte i Villreinrådet i Norge, Teams-møte 27. jan, fra 19:00-21:00

1. Rapport fra VKM oppfølging av tiltak CWD Hardangervidda
2. Videre arbeid revisjon av viltlova
3. Temahefte og årbok
4. Oppnevning lokale representanter kvalitetsnorm
5. Fagdag og landsmøte, tid og sted
6. Orientering brev Hardanger Lift
7. Stans i bruken av flyklubber, jf. e-post fra Miljødirektoratet
8. Brev fra Miljødirektoratet, revisjon av jakttider

Redaksjonsrådsmøte i Villreinrådet i Norge, Teams-møte 22. mars, fra 19:00-21:00

1. Villreinen, artikler, fremdrift mv.
2. Valg av temahefte.
3. Fagdag og landsmøte 2021.
4. Brev til KLD/LMD om innspill til nye regler i viltlova.
5. Orienteringer

Redaksjonsrådmøte i Villreinerådet i Norge, Teams-møte, 10. mai, fra 19:00-21:00

1. CWD – oppfølging.
2. Årbok/temahefte 2021
3. Tema/faglige innlegg på fagdag i oktober.

Styremøte i Villreinerådet i Norge, Teams-møte 30. juni, fra 20:00-21:00

1. Årsmelding 2020.
2. Program for fagdagene i oktober.

4. VILLREINRÅDETS PROSJEKTER 2021

4.1 Årboka Villreinen

Årboka er en sentral bidragsyter når det gjelder å kommunisere forskningsresultater, nytt fra forvaltningen - og å spre kunnskap om arten og langsiktig og god forvaltning av villreinområdene. Fred Ivar Aasand redaktør for Villreinen og Jan Erik Nygård er engasjert til annonsesalg. Jan Hageland var også i 2021 ansvarlig for distribusjon og regnskapsføring for Villreinen.

Redaksjonsrådet består av styret i Villreinerådet i tillegg til Anders Mossing, Kjetil Bevanger og Tor Punsvik. Redaktør, sekretær og Jan Erik Nygård deltar også på møtene. Redaksjonsrådet møtes normalt 2-3 ganger i året.

Villreinerådet hadde til og med 2021 etablert et sentralt lager for Villreinen på Skogbrukets Kursinstitutt på Honne. Gamle blader selges til halv pris eller gis gratis til nye jegere. Det er fortsatt rikelig tilgang på noen tidligere utgivelser mens noen ble i 2019 trykket opp på nytt.

Arbeidet med årboka gikk som planlagt. Som normalt var det et rikt tilfang av artikler som både ble levert og som ble egenprodusert. Det ligger ute heldigital utgave på Villrein.no, for gratis lesing og nedlasting. Beslutningen om å legge det ut gratis, skyldes målet om å spre kunnskap om villrein mest mulig. En del usolgte blad gis gratis til nye jegere gjennom NJFF. Utfordringene i 2021 var fremdeles at siden fagdagen i juni ble utsatt til oktober, så fikk vi ikke ekspedert bulk (hele esker). Bladene gikk i posten og mye kom i retur pga manglende gateadresse. Det ble dermed et betydelig merarbeid - og noe av salget ble tapt pga dette. Samtidig så har annonsering av abonnement på nett og facebook vært vellykket og dette virker å ha veid opp for de man mistet. Det ble trykt 5000 utgaver. Tilskuddet fra Miljødirektoratet var på 250 000,-. Prisen per blad er på 150,- og kr. 100,- for bulk.

4.2 fagdag og landsmøte

På grunn av usikkerhet rundt Covid -19, ble fagdagen og landsmøtet som i utgangspunktet var planlagt tidlig i juni, flyttet til 13.-14. oktober. Samlingen ble holdt på Vestlia Resort på Geilo.

Fagdagen var åpen for alle. Styret la vekt på CWD (skrantesykebekjempelse) og kvalitetsnormarbeidet. Men det ble også flere foredrag utenom disse hovedtemaene.

Til fagdagen var det totalt 132 påmeldte. Dette var nok en gang ny rekord i antall påmeldte. Delvis skyldes nok dette de store sakene knyttet til CWD og kvalitetsnormen. Men trolig også at man ser svært alvorlig på utfordringene rundt langsiktig ivaretagelse av villreinområdene og bestandene - og at man liker å møte både forskning og forvaltning i en hyggelig atmosfære.

Fagdagene ble streamet direkte og gjort nedlastbar på youtube. Flere hundre har sett ett eller flere av innleggene digitalt. Evalueringen gjennomført per e-post i etterkant, gav gode tilbakemeldinger rundt det faglige og sosiale opplegget.

Det var følgende program på fagdagen:

- Presentasjon av et villreinområde – Fjellheimen.
- Revisjon av vassdragskonsesjoner, godt nytt for villrein
- Hva skiller villrein fra tamrein?
- Nytt fra Miljødirektoratet.
- Nytt fra kunnskap om skrantesyke.
- Dagsaktuelle saker Klima- og Miljødepartementet.
- Åpen post.
- Panel, spørsmål og svar, dagsaktuelle saker
- Sykdomssmitte på saltplasser.
- Nytt fra Norsk Villreinsenter.
- Norsk Villreinsenters arbeid med kvalitetsnormen for villrein.
- Lokale erfaringer med kvalitetsnormarbeidet.
- Gps-merkeprosjektet på villrein, elg og hjort på Hardangervidda.
- Kunnskapsstatus ferdsel og forstyrrelse (temahefte).
- Regulering av «vår frie ferdsellsrett»?
- Oppsummering og avslutning.

4.3 Temahefte Villrein og ferdsel

Temaheftet om villrein og ferdsel ble ferdig i desember 2021 og lagt ut for åpen lesing og nedlasting på villreinen.no.

Det er ca 45 artikler på over 150 sider. Dette er det andre temaheftet til Villreinrådet etter at rådet i 2019 ga ut et temahefte med tittelen Arkeologi, fangstanlegg og fangstkultur.

Denne gangen er det artikler om villrein og ferdsel som er samlet. Dette er et høyaktuelt tema og har vært det over lang, lang tid. I all hovedsak er temaheftet en samling av artikler som tidligere er utgitt i årboka Villreinen, komplementert med noe ferskt materiale. Artiklene er fra perioden 2009-2021. Det er utgitt mange interessante artikler innenfor temaet villrein og ferdsel også før 2009, men disse foreligger ikke digitalt og er derfor vanskeligere å få gjengitt på en tilfredsstillende måte.

4.4 Digitale satsinger

Det gamle nettstedet villreinen.no ble reetablert i 2019, men tilpasset årboka og andre utgivelser. Her kan man blant annet bestille abonnement, lese enkeltartikler og digitale utgaver av Villreinen og temaheftet. Årbøkene fra og med 2018 og temaheftet fra 2019 er lagt ut digitalt til gratis nedlasting og lesing. Det ser ikke ut som om dette har gått ut over salget.

4.4 Diverse engasjement

(kvalitetsnorm, cwd, ferdsel mv.)

Villreintrådet tar opp saker som kan være allmenn interesse for områdene, saker som har stor betydning eller dersom områdene ber om hjelp eller engasjement i enkeltsaker.

I større saker som berører flere områder, er av generell karakter og/eller er prinsipielle, så ber gjerne Villreintrådet områdene om innspill før uttalelse skrives. Videre sendes Villreintrådets uttalelser bredt ut og med kopi til nemnder og utvalg og relevante departement og direktorater. I tillegg skrives det i noen saker leserinnlegg til media – og/eller det bes om møter med politisk ledelse.

I 2020 engasjerte Villreintrådet seg ved høringsuttalelser eller skriftlige innspill blant annet i disse sakene; Kvalitetsnorm for villrein, CWD på Hardangervidda, Hardanger lift og revisjon av viltlova – bør det være adgang til å regulere ferdsel?

I tillegg ble det bedt om og gjennomført møte med politisk ledelse i Olje og Energidepartementet (Klima- og Miljødepartementet i 2020) rundt revisjon av vassdragskonsesjoner og hensyntaking av villrein. Dette arbeidet ser nå ut til å ha båret frukter.

Villreintrådet har gjennom 2020 også i enkeltssaker hatt tett kontakt med Norges Jeger og Fiskerforbund, og har et samarbeid også med flere andre organisasjoner «samarbeidsgruppa for villreinsaker».

5. ØKONOMI

Se vedlagt årsregnskap for 2021. Her diskuteres kun noen hovedpunkt i regnskapet, som antas å være av spesiell interesse.

På grunn av dødsfallet til Villreintrådets kasserer Jan Hageland i november 2021 måtte regnskapet i noe grad rekonstrueres av Brumunddal regnskap våren 2022.

Det var også noe manglende utsending eller innkreving av annonsekostnader og purringer på manglende betaling høsten 2021. En del av det utestående ble imidlertid purret opp og betalt i 2022, men kommer følgelig først på regnskapet for 2022. Av samme årsak, er også oversikten over antall solgte blader i 2021 mangelfull. Men det økonomiske regnskapet viser inntekten av salg av årboka (361 368,-) og temaheftet (77 285,-).

Inntektene av salget av årboka var rundt 120 000,- lavere enn for 2020 hvor det var inntektsført salg på 481 490,-. Tilsvarende gikk annonseinntektene ned fra 73 500,- i 2020 til 55 620,- i 2021. Som redegjort for over, så gjengir nok ikke dette et korrekt bilde siden erfaring viser at det er nødvendig med noe purring for å drive inn utestående. Spesielt gjelder nok det der det er delt ut bulk (kartonger) til nemnder og utvalg. Det viste seg imidlertid å være greit å få inn utestående i 2022.

Inntektene fra offentlige tilskudd økte litt i 2021 fra 320 000,- til 390 000,- men dette skyldes utelukkende at man i 2021 også fikk støtte til temahefte om ferdsel og forstyrrelser.

Fordelingen av offentlige tilskudd er som følger; årboka 250 000,-, fagdag 70 000,- og temahefte 70 000,-.

Styrehonorar økte noe i 2021 fra 45 000,- i 2020 til 71 500,-. Dette henger sammen med varierende møteaktivitet siden effekten av nye honorarregler vedtatt på landsmøtet i 2021 først gir større utslag i 2022. Det var for 2020 også lave møtekostnader grunnet nesten utelukkende digitale møter.

Kostnaden med styrehonorar kommer imidlertid til å øke betraktelig i 2022. Dette skyldes at landsmøtet i 2021 vedtok å øke styregodtgjøring for medlemmer fra 1000,- til 2000,- per møte og for leder fra 2000,- til 3000,-. I tillegg ble det vedtatt at et møte med overnatting skulle gi møtegodtgjøring for to dager – og at medlemmer av redaksjonsrådet som ikke er styremedlemmer (to eksterne medlemmer) skulle få godtgjøring tilsvarende styremedlemmer.

Kostnadene med styrehonorar for ett møte med overnatting hvor redaksjonsrådet er fulltallig, har dermed økt fra 6000,- i 2020 til 30 000,- i 2022. I tillegg kommer selvsagt reise og opphold for fysiske møter – og de totale kostnadene bør tilsi at rådet bør begrense fysiske møter fremover og heller legge hovedvekt på digitale møter.

Totalt gikk Villreinerådet med kr. 121 947 i underskudd for 2021 mot et overskudd på 265 302,- i 2020. Videre var det et underskudd på 152 260,- for 2019 og et overskudd på kr. 61 083,- i 2018. Foreløpig regnskap for 2022 viser at det går mot noe underskudd for 2022, mens budsjettet for 2023 er innrettet mot et lite overskudd.

Egenkapitalen til Villreinerådet var ved utgangen av 2021 på kr. 1 955 942,- mot kr 2 077 889,- i 2020, kr. 1 812 587,- for 2019 og kr. 1 964 847,- i 2018.

Det er grunn til å forvente at Villreinerådet går omtrent i balanse, sett flere år under ett.

6. SLUTNING

Etter styrets oppfatning gir framlagt resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, god og tilstrekkelig informasjon om drifta ved årsskiftet.

Styret foreslår at underskuddet på kr 121 947,- tas fra egenkapitalen.

Styret mener at det er gode muligheter for fortsatt drift av villreinrådet, for utgivelse av årboka Villreinen, for arrangering av fagdag/landsmøte – og for diverse prosjekter i tråd med Villreinrådets strategiske plan.

VEDLEGG:

1. Årsregnskap fra Brumunddal regnskap med resultatregnskap, balanse og noter 2021
2. Revisjonsrapport fra Nilsons Revisjonskontor 2021
3. Referat fra styre og redaksjonsrådsmøter 2020

